UNIVERSITETET I BERGEN
Det juridiske fakultet

Styre: Fakultetsstyret ved Det juridiske fakultet
Styresak: 32/14
Møtedato: 6. mai 2014
Journalnummer: 14/2896

ORIENTERINGS- OG REFERATSAKER

a) Protokoll fra Studieutvalget
Protokoll fra møtene 11.03.14 og 01.04.14 følger vedlagt

b) Protokoll fra Forskningsutvalget
Ingen protokoll fra

c) Protokoll fra Tilsettingsutvalget
Ingen protokoll

d) Utlysningstekster
Utlyst stilling som stipendiat i folkerett. (14/3720)
Utlysningstekst følger vedlagt.

Internt utlyst stilling som forsker i konkurranserett(14/3050).
Utlysningstekst følger vedlagt

e) Personalia
Lars August Kvestad har fått permisjon fra sin stilling som stipendiat for perioden 01.09.2014 til og med 30.11.2014.
Silje Fjærestad-Tollefsen er tilsatt i vikariat som førstekonsulent i studieseksjonen for perioden 04.04.2014 til og med 03.04.2015.
Ellen Vikersveen er tilsatt førstekonsulent i studieadministrasjonen for perioden 22.04.2014 til og med 21.10.2014.
Nathalie Gaulier er tilsatt i fast stilling som seniorkonsulent i studieseksjonen med virkning fra 04.04.2014.
Linda Raftevoll har sagt opp sin stilling som konsulent i studieseksjonen med virkning fra 21.06.2014.

f) Saker i Den sentrale klagenemnden **(unntatt offentlighet)**
Vedtak fra Den sentrale klagenemnden: 31/13, 32/13, 46/13, 74/13, 73/13, 10/14, 9/14, 15/14 og 6/14 følger vedlagt i den elektroniske utsendingen som sak 30/14-pkt. f

g) <u>Oppnevning av komiteer</u>
Oppnevning av bedømmelseskomité i forbindelse med vurdering av søkere til internt utlyst stilling som forsker i konkurranserett(14/3050). Komiteen består av førsteamanuensis Ronny Gjendemsjø (leder) og professor Berte-Elen R. Konow.

h) <u>Endringer i rutiner for opptak, drøftingssak</u>
Vedlagt notat fra Studieadministrativ avdeling

Asbjørn Strandbakken
Dekan

Øystein L. Iversen
fakultetsdirektør

30.05.14
EVA

Protokoll fra møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Tirsdag 11. mars 2014 kl. 09:15 – 09:50.
Møterom 546

Til stede:
Asbjørn Strandbakken (leder)
Magne Strandberg (a)
Bjørn Henning Østenstad – vara for Anneken Sperr (a)
Maria Vea Lund (b)
Kjersti Bakke Sørensen (c)
Peder Karijord (d)
Erling Ravnanger – vara for Emilie Melbø Kristoffersen (d)

Sekretær: johanne.spjelkavik@jurfa.uib.no

Neste møte:1. april 2014 09:15, rom 546.

Sak 16/14	Orienteringssaker
1	Protokoll fra SU 14. februar. Godkjent på sirkulasjon 17. februar ***OBS – ekstern lenke – må lastes ned separat.***
2	Fullmaktsvedtak **[Det er ikke fattet fullmaktsvedtak i perioden.]** Fullmaktsvedtakene fås ved henvendelse til Johanne.spjelkavik@jurfa.uib.no De publiseres også sammen med innkallingen på Studieutvalgets nettside: http://www.uib.no/jur/50274/innkallinger-og-protokoller-2014
3	JSU semesterrapport. Tatt til orientering. Enkelte spørsmål og kommentarer til *skriftlig begrunnelse for eksamen, fuskesaker* og *lesesaler.*
4	Orientering om universitetsstyrevedtak om studiestart og studentmottak. Se også sak 58 fra u-styremøtet 29. august 2013: http://www.uib.no/filearchive/2013-058_1.pdf Styret ber om at det faglige samarbeidet særlig vektlegges og at kurstilbudet videreutvikles for neste år. En god dialog med fadderutvalget er allerede i gang.
5	JUS243 Allmenn formuerett: Inhabil professor. Johan Giertsens datter tar dette kurset nå, og i overensstemmelse med tidligere utredning og etablert praksis, foreleser Giertsen i kurset som før (tredjemannsproblemer), men er avskåret fra alle deler av obligatoriske aktiviteter. Han har heller ikke deltatt i kursets obligatoriske deler eller eksamen de senere år. Kursansvarlig bekrefter at han er innforstått med dette.
Sak 17/14	**Saker til drøftelse/høring/uttalelse**
1	JUS122 Erstatningsrett Kursrapport H13 fra kursansvarlige Anne Marie Frøseth og Bjarte Askeland.
SU uttaler	Studieutvalget er tilfreds med vel gjennomført kurs, og godt gjennomarbeidet evaluering. Det er særlig heldig at det gjøres rede for eventuelle svakere punkter og hva som er gjort med dem. Absolutt ordgrense i arbeidsgruppeoppgaver er vedtatt og iverksettes fra H14. Studieutvalget bemerket imidlertid ved behandlingen av saken: "Studieutvalget ber om at momentene knyttet til obligatoriske arbeidskrav og studentenes skriving generelt og til arbeidsgruppeoppgaver spesielt, tas opp i utredningen om studieordningen som er ventet i 2014. Det er av betydning at kursansvarlige med erfaring fra dette, trekkes med i arbeidet." Kursansvarlige oppfordres til å bringe sine erfaringer inn for studieordningskomiteen, gjerne med forslag til løsning av "floken" med hensyn til arbeidsgruppeledernes arbeidsforhold hos oss.
2	Aftenposten: "Studentene hopper mellom notater, epost og Facebook"[1]
SU uttaler	SU oppfordrer lærere og studenter til å drøfte de temaene som reises i artikkelen, og spille inn til studieordningskomiteen de synspunktene og konklusjonene man kommer

[1] http://www.aftenposten.no/viten/Studentene-hopper-mellom-notater_epost-og-Facebook-7461766.html

	til. Merknader i møtet: Erfaringer med støy fra tastaturer og med distraksjoner, særlig i gruppeundervisning, der man er avhengig av dialog og engasjement fra studentene. Arbeidsgruppeledere ønsker ikke bruk av laptoper i gruppene. En fordel med å ha/tillate laptoper er at man kan slå opp fort og veksle fort mellom tekster/kilder.
	Vedtakssaker
Sak 18/14	JUS122 Erstatningsrett. Kursansvar H14. Notat.
Vedtak	Saken utsettes til neste møte – forutsetningene for vedtaket vil ikke være avklart før.
Sak 19/14	Oppnevning av sensorer. Notat fra studieadministrasjonen.
Vedtak	Studieutvalget innstiller for fakultetsstyret: I § 9 Myndighetsområde og oppgaver for studieutvalget, nr 2, settes inn et nytt punkt j: Oppnevne sensorer for fakultetets eksamener på alle nivåer under ph.d.
Sak 20/14	JUS276-2-A Human Rights Law: Special Focus on Economic, Social and Cultural Rights. Forslag om endring i emnebeskrivelse.
Vedtak	Emnebeskrivelsen for JUS276-2-A Human Rights Law: Special Focus on Economic, Social and Cultural Rights endres som foreslått.
Sak 21/14	Utdanningsmeldingen 2013.
Vedtak	Språklig merknad: I punkt 2.1 gjøres tilføyelse sånn at første setningen blir: For å rekruttere dyktige studenter **til forskerstillinger**, har vi [...] Studieutvalget slutter seg til utdanningsmeldingen og har ingen merknader til den ved oversendelse fakultetsstyret.
Sak 22/14	JUSETIKK: Fast dag i semesteret for etikkurset. Notat fra studieadministrasjonen.
Vedtak	Avsnittet Mål og innhold i emnebeskrivelsen for JUSETIKK skal lyde: 1. I løpet av fjerde eller femte studieår skal studenten følge et kurs i fagetikk. Studentene melder seg til kurset selv. Kurset er gjennomført ved registrering i fremmøteprotokoll samtlige dager kurset varer. Det holdes ikke eksamen. 2. Opplegget bygger på at kurset tas under ett, og det kreves 100 % frammøte. Det anføres på vitnemålet om kandidaten har gjennomført kurset eller ikke. 3. Kurs i etikk for jusstudenter avholdes mandag og tirsdag i uke 10 i vårsemesteret og mandag og tirsdag i uke 41 i høstsemesteret. Endringen iverksettes fra og med H14.
Sak 23/14	JUS398 Masteroppgave (60) og JUS399 Masteroppgave (30). Endring i emnebeskrivelse. Forslag fra emneansvarlige.
Vedtak	Endringer i emnebeskrivelser for JUS398 Masteroppgave (60) og JUS399 Masteroppgave (30) endres som foreslått. Saken sendes FU til orientering og evt. merknad.
Sak 24/14	Opprette nytt spesialemne JUS289-2-A International Civil Procedure. Forslag fra Berte-Elen Konow.
Vedtak	Studieutvalget innstiller overfor fakultetsstyret på at emnet JUS289-2-A International Civil Procedure opprettes som foreslått.
Sak 25/14	JUS241 Strafferett Oppdatering av læringsmål. Forslag fra kursansvarlige.
Vedtak	Læringsmålene for JUS241 Strafferett endres som foreslått.

Asbjørn Strandbakken
Leder

Johanne Spjelkavik
Sekretær

a)

Protokoll fra møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Tirsdag 1. april 2014 kl. 09:15 – 10:10.
Møterom 546

Til stede:
Asbjørn Strandbakken (leder)
Magne Strandberg (a)
Bjørn Henning Østenstad – vara for Anneken Sperr (a)
Andrea Sussmann – settevara for Maria Vea Lund (b) (dekanvedtak)
Kjersti Bakke Sørensen (c)
Peder Karijord (d)
Emilie Melbø Kristoffersen (d)

Forfall: Anneken Sperr (a), Maria Vea Lund (b).

Sekretær: johanne.spjelkavik@jurfa.uib.no

Neste møte:13. mai 2014 09:15 – 546

Sak 26/14	Orienteringssaker
1	Protokoll fra SU 11. mars. Godkjent på sirkulasjon 13. mars ***OBS – ekstern lenke – må lastes ned separat.***
2	Fullmaktsvedtak a) JUS112 Arve- og familierett Litteraturliste: Innføringslitteratur og tilleggslitteratur b) Studieplanen. Fjernet anbefaling om å studere JUS241 Strafferett og JUS242 Rettergang paralelt. Fullmaktsvedtakene fås ved henvendelse til Johanne.spjelkavik@jurfa.uib.no De publiseres også sammen med innkallingen på Studieutvalgets nettside: http://www.uib.no/jur/om-fakultetet/styrer-og-utvalg-ved-det-juridiske-fakultet/studieutvalget/innkallinger-og-protokoller-2013
Sak 27/14	**Saker til drøftelse/høring/uttalelse**
1 ***SU uttaler***	Kursrapport JUS251-1-A Arbeidslivets rett H13 Studieutvalget tar rapporten til orientering og merker seg særlig at det byr på utfordringer å undervise for to så vidt ulike studentgrupper sammen. Dette er det emnet som tydeligst viser dette fenomenet, og erfaringen er nyttig for senere planlegging av målgrupper for undervisning.
2 ***SU uttaler***	Kursrapport JUS251-2-A Grunnleggende arbeidsrett H13 Studieutvalget tar rapporten til orientering og merker seg at grunnleggende arbeidsrett – i likhet med andre større spesialemner – står i den paradoksale situasjonen at man med flere studenter faktis kan tilby mindre individuell undervisning enn det som er tilfelle for små emner (få studenter) – på tross av at de større emnene genererer større inntjening. Studieutvalget ber studieordningskomiteen vurdere om en modell der inntjeningen – helt eller delvis – gjenspeiles i emnets ressursrammer kan være aktuell.
3 ***SU uttaler***	Kursrapport JUS251-2-B Arbeidsrett fordypning H13 Studieutvalget tar rapporten til orientering.
4 ***SU uttaler***	Kursrapport JUS256-2-A Skatterett I og JUS256-2-B Skatterett II H13 Studieutvalget tar rapporten til orientering og merker seg at skatterettsemnene – i likhet med andre større spesialemner – står i den paradoksale situasjonen at man med flere studenter faktis kan tilby mindre individuell undervisning enn det som er tilfelle for små emner (få studenter) – på tross av at de større emnene genererer større inntjening. Studieutvalget ber studieordningskomiteen vurdere om en modell der inntjeningen – helt eller delvis – gjenspeiles i emnets ressursrammer kan være aktuell.
5	Kursrapport JUS261-2-A Konfliktmekling H13

SU uttaler	Studieutvalget tar rapporten til orientering. Ressursrammer: Normen for undervisning i spesialemner er 1,5t/studiepoeng, noe som gir 30 timer til kurset her. På grunn av den særlige undervisningsformen kurset har – noe som anses nødvendig ut fra kursets innhold – har det fått tildelt en ramme på 42 timer. Det er 40 % over normen for undervisning. Fakultetet erfarer at flere spesialemner har gode argumenter for å be om økte rammer for sin undervisning, noen av dem har også vesentlig større antall studenter til eksamen enn tilfellet er for kurset her. Studieutvalget deler ambisjonen om å yte mer og bedre undervisning, ikke minst med mer individuell oppfølging, også på spesialemner. Slik ressurssituasjonen er nå, finner vi likevel ikke å kunne tilrå en økning som den omsøkte. Studieutvalget finner derfor ikke å kunne anbefale at JUS261-2-A Konfliktmekling får økte rammer for sin undervisning. Søknaden vil likevel bli fremmet for fakultetets ledelse, med Studieutvalgets uttalelse.
6	JUS265-2-A Planrett og JUR640 Planrett (EVU) Kursrapport
SU uttaler	Studieutvalget tar rapporten til orientering. Dette synes å være et godt eksempel på vellykket "gjenbruk" av elementer av undervisningen. Rapporten gir også en god dokumentasjon på overgangen til fakultetvis ansvar for EVU. De erfaringene som er gjort her, er verdifulle for det videre arbeidet med fakultetets EVU-tilbud. Studieutvalget merker seg den gode presentasjonen av "Oppfølging av evalueringa frå i fjord" og eksplisitt formulerte forbedringspunkter.
7	JUS254-2-A Politirett Kursrapport 2013
SU uttaler	Studieutvalget tar rapporten til orientering.
8	JUS257-2-A Grunnleggende selskapsrett. Kursrapport
SU uttaler	Studieutvalget tar rapporten til orientering.
	Vedtakssaker
Sak 28/14	Studieplanen: Endret framstilling av spesialemner. Notat fra studieadministrasjonen.
Vedtak	Teksten i studieplanen under avsnittet "Tilrådde valemne" endres som foreslått, og skal lyde: ***Spesialemner på femte studieår*** *I mastergraden i rettsvitskap skal det som hovudregel inngå 30 sp spesialemne.* *Tilgjengelege spesialemne finn du under fanen «Studieløp» på* http://www.uib.no/studieprogram/MAJUR#oppbygning. *Delstudium i utlandet eller spesialemne frå andre norske juridiske fakultet kan inngå i form av godskriving av spesialemne, jf. § 5-9 i* Utfyllende regler *for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen.* *Det som er bestemt om spesialemne gjeld ikkje for studentar som etter søknad har fått løyve til å skriva* stor masteroppgåve *(tilsvarande 60 studiepoeng).*
Sak 29/14	Endring i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen: Poststudierett. Alternativ til forlengelse av MAJUR-studieretten etter fullført grad. Notat fra administrasjonen.
Vedtak	Studieutvalget innstiller overfor fakultetsstyret: 1. Programmet poststudierett opprettes ved Det juridiske fakultet slik det går fram av notatet. 2. Endringer i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet UiB, vedtas som foreslått. 3. Punkt 4 i § 6-1 i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen, strykes.
Eventuelt	Til sak 80/13: Opprettelse av JUS287-2-A EU and EEA Commercial Law. Søknaden omfattet muntlig eksamen, SU vedtok å anbefale søknaden, men med skriftlig eksamen, begrunnet i ressurshensyn. I styrevedtaket går det ikke klart fram hvilket alternativ som er vedtatt. Det er på det rene at søkerne ønsker muntlig. SU slutter seg til at emnet får gjennomføre muntlig eksamen. Det er ikke mer kostnadskrevende enn skriftlig (0,75 t/student for muntlig eksamen/sensur, vs. 1 t/student for sensur av fire timers skoleeksamen.)

Dekanen redegjorde for møte med statssekretæren i KD i forrige uke:

- Fakultetene får velge om masterstudiet i rettsvitenskap skal være integrert femårig eller delt i 3+2 (BA + MA).
- Det vil ikke bli opprettet nye studieplasser nå.
- Det vil være adgang til å prioritere våre egne BA-studenter til opptak til MA.

Asbjørn Strandbakken
Leder

Johanne Spjelkavik
Sekretær

d)

Universitetet i Bergen

Det juridiske fakultet

UNIVERSITETET I BERGEN (UiB) er eit internasjonalt anerkjent forskingsuniversitet med over 14 000 studentar og vel 3500 tilsette ved seks fakultet og Universitetsmuseet. Universitetet er lokalisert midt i hjartet av Bergen. Det viktigaste bidraget universitetet gjev til samfunnet er framifrå grunnforsking og utdanning med ei stor fagleg breidd.

Stipendiat i folkerett

Ved Det juridiske fakultet er det ledig stilling som stipendiat i rettsvitskap innanfor fagområdet folkerett. Stillinga er ein del av eit større prosjekt knytt til flyktningrett.

Stipendiatstillinga utgjer eit av fem delprosjekt, og skal behandle dei rettslege aspekter som gjelder ikkje-statlege organisasjoner som arbeider med flyktningar, mellom anna den rettslege stillinga til disse organisasjonane.

Stipendiatperioden er på tre år, men kan utvidast til fire år mot at den som får stillinga utfører 25% pliktarbeid, dersom søkjaren vurderast å vera kompetent til slikt arbeid.

Søkjarar til stipendiatstillingane må ha mastergrad i rettsvitskap eller tilsvarande juridisk utdanning. Søkjarane må gjennom karakternivå eller skriftlege arbeid ha vist eit høgt fagleg nivå, som kvalifiserer for rettsvitskapleg arbeid. I tillegg til å fylle det generelle kravet for tilsetjing må søkjarane fylle kravet for opptak på fakultetet sitt PhD -program.

Søkjaren må leggja fram ei prosjektframstilling og plan for gjennomføring av forskarutdanninga. Søkjaren må og fylle ut skjema for opptak på PhD -programmet. Skjema kan hentast her:
http://www.uib.no/phd/opptak-finansiering/soke-om-opptak-til-ph.d/aa-soke-om-en-ph.d

Administrasjons- og undervisningsspråket på fakultetet sitt doktorgradsprogram er til vanleg norsk. Eventuell undervisning skal kunne gjennomførast innanfor dei obligatoriske fag i masterstudiet i rettsvitskap ved UiB.

Stipendiatane vert løna etter lønssteg 52 /57 (kode 1017/LR 20. 8) ut frå relevant praksis. For særleg kvalifiserte søkjarar kan det verte aktuelt å vurdere høgare løn.

Den statlege arbeidsstyrken skal i størst mogleg grad avspegle mangfaldet i folket. Det er difor eit personalpolitisk mål å få ei balansert alders- og kjønnssamansetning og rekruttere personar med nedsett funksjonsevne og innvandrarbakgrunn. Personar med nedsett funksjonsevne og innvandrarbakgrunn vert oppmoda om å søkje stillinga.

Universitetet i Bergen nyttar meirinnsyn ved tilsetjing i vitskaplege stillingar.

Den som vert tilsett må rette seg etter dei retningslinene som til kvar tid gjeld for stillinga.

Nærare opplysningar om stillinga og doktorgradsprogrammet kan ein få ved å vende seg til
sekretariatet for Det juridiske fakultet, tlf. 55 58 95 50 eller til prodekan for forsking Berte-Elen R. Konow tlf 55 58 95 44.

Søknad og CV skal sendast elektronisk via link på denne sida «Søk denne stilling».

Kopiar av vitnemål og attestar, vitskaplege arbeid og ei liste over desse (publikasjonsliste) (alt i 3 eksemplar/sortert i 3 like bunkar) skal sendast som ordinær post til Unversitetet i Bergen, Det juridiske fakultet, Postboks 7806, 5020 Bergen, Noreg.

Det kan verte aktuelt å gjennomføre intervju ved tilsetting i stillinga.

Det blir elles vist til rettleiing for søkjarar på vevadresse: http://www.uib.no/fs/rettsvitenskap/forskerskolen/veiledning-til-sokere-til-stipendiatstilling

Søknadsfrist: 25.04.2014

Søknaden skal merkast: 2014/3720

Jobbnorge-ID: 101863, Søknadsfrist: 25.04.2014, Intern ID: 2014/3720

a)

INTERNUTLYSNING

Forskarstilling i konkurranserett ved Det juridiske fakultet

Ved Det juridiske fakultet er det ledig ei stilling som forskar innafor forskingsprosjektet «Konkurranse- og markedsrettslige utfordringer ved moderniseringen av offentlig sektor».

Forskarstillinga er mellombels med ein tilsetjingsperiode på 6 månader.

Forskingsprosjektet er ein del av det strategiske fakultetsprogrammet i konkurranserett som omfattar eit bredt spekter av konkurranse- og marknadsrettslege emne. Prosjektet inngår som eit ledd i forskingssatsinga til det nyoppretta Senter for konkurransepolitikk (Bergen Centre for Competition Law and Economics), som i tillegg til Det juridiske fakultet og Institutt for økonomi ved UiB inkluderer Norges Handelshøyskole og Konkurransetilsynet.

Den overordna problemstillinga i prosjektet er i kva grad konkurranse- og marknadsretten set skrankar for nasjonale myndigheiter sin handlefridom ved organiseringa og utviklinga av offentleg sektor, og ved reguleringa av marknader for å oppnå politiske målsettingar. Det tas særleg sikte på å gjere greie for kva slags skrankar og føringar EU/EØS-retten set for nasjonale myndigheiter sin handlefridom på dette området.

Søkjaren må legga fram ei kort skildring av sitt eige prosjekt innafor den faglege innhaldsramma som ovanfor er trekt opp for stillinga. Det skal også følgje med framdriftsplan.

Det er ein føresetnad at søkjaren vil kunne gjennomføre prosjektet i løpet av tilsetjingsperioden.

Søkjarar utan doktorgrad/førstestillingskompetanse vert løna i lønnstrinn 61 i staten sitt lønsregulativ (kode 1108). Dersom søkjaren har doktorgrad eller førstestillingskompetanse vil han/ho bli avlønna i lønnstrinn 66 (1109).

Søknad med skildring av prosjekt, framdriftsplan, dokumentasjon av kvalifikasjonar og CV skal sendast til Det juridiske fakultet ved Kristin Mathiesen, e-post kristin.mathiesen@jurfa.uib.no **innan 28.03. 2014.**

Spørsmål om stillinga kan rettast til førsteamanuensis Christian Franklin, tlf. 55 589621 eller e-post christian.franklin@jur.uib.no.

Søknaden merkes:
14/3050

4)

Vedtak i Den sentrale klagenemnden

5. september 2013

31/13: Ulovlige hjelpemidler til eksamen: Tidligere vedtak om annullering og utestengelse endret til utestengelse etter klage. (2012/13881)

32/13: Ulovlige hjelpemidler til eksamen: Tidligere vedtak om annullering og utestengelse endret til utestengelse etter klage. (2012/13870)

46/13: Klage over avslag på søknad om kontinuasjonseksamen. Ikke tatt til følge. (2013/4175)

30. januar 2014

74/13: Ulovlige hjelpemidler til eksamen. Annullering. (2013/11432)

73/13: Ulovlige hjelpemidler til eksamen. Annullering (2013/11751)

10. mars 2014

10/14: Tekstsammenfall i skriftlige arbeider. Annullering (2013/13284)

9/14: Tekstsammenfall i skriftlige arbeider (masteroppgave). Annullering, utestengelse 1 ½ år (2014/573)

15/14:Formell klage på eksamen. Ikke medhold. (2014/756)

6/14: Ulovlige hjelpemidler til eksamen. Annullering (2013/13222)

f)

TIL ORIENTERING: ENDRINGER I OPPTAKSSYSTEMET (SO).

Bakgrunnen for saken er at rektoratet har tatt initiativ til at opptaket gjennom Samordna opptak denne sommeren vil bli gjennomført på en ny måte, ved at fakultetene selv vil stå ansvarlig for det antall tilbud som skal gis på de ulike studietilbudene gjennom hele opptaksprosessen.

For oss som kun har et studieprogram å fordele plassene på, vil det i praksis ikke bety noen stor endring. Opptaket vil gjennomføres på samme måte som tidligere år, der eneste forskjell er at fakultetet står ansvarlig for fastsettelse av endelige tilbudstall. Universitetsledelsen presiserer at overbooking ikke kan gå på bekostning av kvalitet i studiet.

Fakultetene har delegert opptaket til Studieadministrativ avdeling.
Fakultetet melder inn til Studieadministrativ avdeling hvem i fakultetets ledelse som er tilgjengelig rundt prøveopptak, hovedopptak og suppleringsopptak i sommer.
Ved Det juridiske fakultet er det dekanen som tar alle prinsipielle avgjørelser dersom det skulle dukke opp i forbindelse med opptaket.

Fakultetet har siden 2011 hatt en opptaksramme på 389 studieplasser.
Hvert år gis det tilbud til ca. 51 – 58 % utover rammen for å nå måltallet best mulig:

2011			2012			2013		
tilbud opptak	akseptert tilbud	møtt	tilbud opptak	akseptert tilbud	møtt	tilbud opptak	akseptert tilbud	møtt
625	434	396	629	471	416*	598	446	393

**I 2012 var det 27 flere studenter enn opptaksrammen som faktisk møtte. Samtidig var det 67 nye studenter som fikk innpasset ekstern utdanning som gjorde at de gikk videre på 2. – 4. studieår.*
Møtt = semesterregistrert seg innen 1. september.

Se vedlagte brev og notat fra Studieadministrativ avdeling for informasjon om den nye ordningen og tidsplan og rammer for årets opptak.

Vedlegg:

Brev fra SA: Endringer i rutiner for opptak
Sak 12/14 til Utdanningsutvalget: Endringer i rutiner for opptak

29.04.14 niøs

UNIVERSITETET I BERGEN
UNIVERSITETETS
UTDANNINGSUTVALG

Ephorte: 2014/2722

Sak 12/14 Endringer i rutiner for opptak

Drøftingssak

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Notat
Til: **Universitetets utdanningsutvalg**
Fra: **Studieadministrativ avdeling**
Møte: **29. januar 2014** Ephorte: 2014/2722

Bakgrunn
I 2014 vil rutinene for opptak endres slik at fakultetene selv får ansvar for å fastsette tilbudstall i Nasjonal opptaksmodell (NOM). NOM omfatter opptaket til grunnutdanninger (bachelor, årsstudier, medisinstudiet og integrerte masterprogram) og blir gjennomført av Samordna opptak (SO). Et viktig mål er at prosessen skal resultere i et antall opptatte som står i forhold til studieplasser og opptaksrammer.

Universitetsstyret vedtar opptaksrammer årlig etter innspill fra fakultetenes utdanningsmeldinger og tilrådinger fra Universitets utdanningsutvalg (jmf styresak 82/12 og UU-sak 59/13). Opptaksrammene angir hvor mange studieplasser som avsettes per program gjennom et fullt studieløp.

Det første skrittet i NOM-opptaket, er at det sentralt lages en plan for gjennomføring. Planen blir lagt fram for Utdanningsutvalget hver vår, og inneholder informasjon om viktige datoer, tidsfrister og beslutningsmyndighet i de ulike delene av opptaksprosessen.

De senere år har riktig dimensjonering av studietilbud og opptak blitt sterkt vektlagt. Dimensjonering av studietilbudene påvirker den vitenskapelige stabens arbeidsomfang og muligheten til oppfølging av studentene. Det ble derfor i 2011 gjennomført en bred prosess hvor fakultetene ble bedt om å vurdere opptaksrammene i lys av finansiering og undervisningskapasitet. Det ble også gjennomført dialogmøter mellom ledelse og fakulteter i forbindelse med dette arbeidet.

Et av resultatene av denne prosessen var at universitetsledelsen i større grad enn tidligere ble tettere koplet på beslutninger vedrørende tilbudstall gjennom de ulike delene av opptaket. For UiB har det i dette arbeidet vært et overordnet mål å ikke øke omfanget av studietilbud, og å ikke øke opptaket uten at studieplassene er fullfinansierte. Dette er i stor grad gjennomført.

I *Planer* for 2014, går det fram at det er en målsetting å flytte ansvaret for å treffe beslutninger knyttet til tilbudstall i opptaket, ut til fakultetene:
(...) Fakultetene vil i 2014 få en utvidet rolle i studentopptaket, ved at fakultetene selv vil stå ansvarlige for det antall tilbud som skal gis på de ulike studietilbudene gjennom hele opptaksprosessen. Det er en risiko for at fakultetene bruker økt handlingsrom i opptaket til å ta opp flere studenter enn de har fullfinansierte studieplasser til. Fakultetene må derfor selv utvikle tiltak for å sikre måloppnåelse.

Bakgrunnen for å gi fakultetene ansvaret for disse vurderingene, er at det blir vurdert som rimelig at ansvaret for denne typen vurderinger bør ligge der ansvaret for kostnadene knyttet til opptaket ligger. Konkret betyr dette at fakultetene får delegert den myndigheten som nå

har ligget sentralt, til å fastsette en øvre grense for tilbudstallene ved de ulike instituttene og å gjøre justeringer av tilbudstall for de ulike studieprogrammene der dette er nødvendig.

Føringer for opptaket i 2014

- **Virksomhetsmål og styringsparameter**

I styresak 7b/14 ble det vedtatt følgende virksomhetsmål for utdanning: "å tilby internasjonal anerkjent forskningsbasert utdanning med høy faglig kvalitet.

Følgende styringsparameter ble vedtatt:

- Forholdstall mellom fulltidsekvivalente studenter og vitenskapelig ansatte

Ved å øke opptakstallet uten samtidig å øke antallet vitenskapelig ansatte, blir styringsparameteret påvirket negativt. Det kan innebære at undervisningskravene for den enkelte ansatte blir økt, og tid til annen virksomhet (herunder forskning) blir redusert.

- **Føringer for måltall**

Kunnskapsdepartementet kan knytte krav om nivå på gjennomføring til enkelte utdanninger. Fram til nå har det vært knyttet aktivitetskrav til studiepoengproduksjon for medisin-, psykologi-, tannpleie og odontologiprogrammene. I statsbudsjettet og tildelingsbrevet for 2014 blir aktivitetskravene utvidet til også å gjelde for lektorutdanningene, farmasi og ernæring. Samtidig blir kravene knyttet til ferdige kandidater, ikke til studiepoengproduksjon. Kandidatmåltallene er beregnet ut fra gjennomsnittlig kandidatproduksjon 2010-2012 samt ny studieplassfinansiering i perioden.

For UiB er måltallene for de enkelte utdanninger, opptaksrammer og oppnådde kandidater 2013 slik:

	Mål	Kandidater 2013	Opptaksramme 2014
Ernæring	12	12	34
Farmasi	25	16	24
Medisin	156	139	160
Odontologi	45	37	48
Psykologi	72	74	80
Tannpleie	30	18	32
Lektor 5 år	20	20	90
PPU	103	78	180

For å sikre at kandidatmåltallene blir nådd, er det derfor særlig viktig å ha fokus på opptak og gjennomføring i disse studiene.

I årets tildelingsbrev står følgende: «Departementet legger til grunn som hovedregel at det ikke er hensiktsmessig å gi undervisningstilbud til grupper under 20 studenter. Laveste kandidatmåltall settes derfor til 20. For noen institusjoner med spesielle utfordringer med å oppnå minstekravet på 20 kandidater ber departementet om at det legges fram planer i Årsrapport for økning til 20 kandidater over en periode på tre år.»

I rektormøtet i januar 2014, ble denne formuleringen diskutert. På den bakgrunnen ble det besluttet at universitetene skal foreta en gjennomgang av antall program som har 20 eller færre studenter. På rektormøtet som er satt opp i juni 2014, ønsker universitetene å vurdere om det kan være hensiktsmessig å samarbeide om program der det er få studenter på det

enkelte universitet. Slik ønsker universitetene å ligge i forkant av eventuelle forslag til nedleggelser initiert fra departementet. Som en del av en slik vurdering vil det være nødvendig å ta høyde for universitetenes ansvar for gi tilbud i en bredde av fag der det ikke nødvendigvis er en samfunnsmessig etterspørsel på minimum 20 kandidater per år.

I et senere møte i utdanningsutvalget, legges det opp til en grundig diskusjon i saken. Til denne diskusjonen vil det foreligge en kvalitetssikret oversikt over hvilke program dette gjelder for UiB, både på lavere og høyere grad.

- **Retningslinjer for omallokering av studieplasser**

I opptaksprosessen kan fakultetene vedta mindre justeringer innen de vedtatte opptaksrammene. Ved omallokering av studieplasser internt på fakultetene, må det tas hensyn til at studieplassene skal dimensjoneres for hele studieløpet, og justeres i forhold til programmenes finansieringskategori, jmf UU-sak 3/12 som følger som vedlegg 1.

Generelt anbefales fakultetene å *ikke* omfordele plasser under søknads- og opptaksprosessen. Opptaksrammene er vedtatt av universitetsstyret og publisert i Samordna Opptak og i søkerinformasjon i søkerhåndbok, brosjyrer og på internett. I den grad det er behov for omfordeling, anbefales fakultetene å fordele plasser mellom program med lik lengde og finansiering.

- **Opptaksrammer vedtatt av universitetsstyret**

Universitetsstyret fattet følgende vedtak i sak 82/13 angående fordeling av studieplasser:
4. Det utlyses 3860 studieplasser i Samordna opptak, 1010 plasser i toårig masterprogram og 367 plasser i særskilte lokale opptak for studieåret 2014/2015, med følgende fordeling:

Opptaksrammer for studier utlyst i Samordna opptak 2014/2015:

Fakultet	**Opptaksramme**
Det humanistiske fakultet	989
Det juridiske fakultet	389
Det medisinsk- odontologiske fakultet	298
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	704
Det psykologiske fakultet	520
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	960
Totalt	3860

Opptaksrammer for det enkelte program er vedtatt av Utdanningsutvalget og angitt i vedlegg 2.

Momenter til drøfting

Med bakgrunn i dette blir spørsmålet hvordan det er hensiktsmessig å legge opp prosessen rundt opptaket, herunder hvem som gjør ulike vurderinger, på hvilket tidspunkt og ut ifra hvilke kriterier.

Tidligere har sentralledelsen gjort vurderinger og fastsatt antall tilbud per fakultet. Fakultetet står nå fritt til å fastsette dette og antall tilbud per program, men må gjøres slik at rammene gitt av styret opprettholdes.

- Kriterier/ prinsipper:
  De kriterier som har ligget til grunn for sentralledelsen har vært:
  - Ledelsesforankring
  - Fullfinansiering av studieplasser
  - Sikre studier med aktivitetskrav
  - Å holde studenttallet stabilt
  - Opptaksramme= antall møtte medio august
  - Kvalitet

  Noen fakultet har utarbeidet egne kriterier og prinsipper for ledelsen i vurderingene av fordeling av studieplasser gjennom opptaket. For eksempel utarbeider SV-fakultetet hvert år, i forbindelse med opptakene, en sak til fakultetsstyret der det blir orientert om rammene for opptaket, søknadstall og viktige datoer i opptaket. Fram til og med opptaket for 2010/2011, da ansvaret for vurderingene som ble gjort i løpet av opptaksprosessen lå til fakultetene, inneholdt dette dokumentet også informasjon om hvem som var beslutningstakere i de ulike delene av prosessen. Vi viser til vedlegg 3 for nærmere informasjon om dette.

  Vi anbefaler at fakultetene i forbindelse med opptaket utarbeider en oversikt over viktige milepæler og klargjøring av ansvarsforhold i tilknytning til disse.

- Tidsplan:
  Viktige beslutninger for ledelsen for å sikre riktig dimensjonering av opptaket er:
  - I forbindelse med:
    - 1. prøveopptak, dato: 8. juli
    - 2. prøveopptak, dato: 11. juli
    - Hovedopptak, dato: 15. juli
    - Etterfyllingsopptak: perioden: 5.august - 9. september.

I prinsippet betyr delegasjon av myndighet til å fatte beslutninger om tilbudstall, fra institusjonsledelsen til fakultetene, at risikoen for å påta seg eventuelle kostnader knyttet til å ta opp flere studenter enn det en har fullfinansierte studieplasser til, flyttes fra institusjonsledelsen til fakultetet. Fakulteter som tar opp studenter utover finansieringsgrunnlaget, vil dermed ha ansvar for å dokumentere hvordan kvaliteten for studentene vil bli ivaretatt.

Saken legges med dette fram for Utdanningsutvalget for **drøfting**

TOVST/BJUB/13.02.14

Vedlegg 1: UU-sak 3/12

Notat
Til: **Universitetets utdanningsutvalg**
Fra: **Studieadministrativ avdeling**
Møte: **09.02.2012**
Sak: **Opptaksrammer og intern fordeling av studieplasser** Saksnr. i Ephorte

---

Bakgrunn
Handlingsromsutvalget satte dimensjonering av utdanningstilbudet på dagsorden i 2010, ved å påvise en skjevhet mellom faktiske studenttall og studieplassfinansiering. Dette var utgangspunkt for en større gjennomgang av kostnader, kapasitet og opptakspraksis ved UiB høsten 2010.

Opptaksrammer påvirker studenttallet på studieprogrammene. Rammene skal settes ut fra kapasitet og ressurser til undervisning, veiledning og vurdering. UiBs kvalitetshåndbok fastsetter årlige rutiner knyttet til dimensjonering og opptaksrammer. Likevel kan det oppstå situasjoner der fakultetene melder inn ønsker om omfordeling av opptaksrammer utenfor årshjulet. I 2011 meldte to fakultet (HF og Psykologi) inn ønsker om omfordeling mellom programmer i umiddelbar forkant av utlysning i samordna opptak. Innspillene reiste problemstillinger knyttet til dimensjonering, spesielt i forhold til situasjoner der omorganisering kan medføre uintendert økning i studenttallet og ressursbruken på undervisning over tid.

Prosessen i 2010, og erfaringer fra den årlige utlysningen av studietilbud i Samordna opptak, viser at det er behov for sterkere oppmerksomhet omkring problematikken, spesielt knyttet til langsiktige konsekvenser for utviklingen i studenttallet. Dette notatet søker å skissere enkelte modeller for dimensjonering av studieplasser og rutiner knyttet til endringer i opptaksrammer ved UiB.

Kunnskapsdepartementets studieplassfinansiering
En studieplass kan defineres som en rett til å fullføre et bestemt studieløp. *Opptaksrammer* angir hvor mange studieplasser som blir lyst ut for hvert opptak. *Dimensjonerte studieplasser* kan brukes som en betegnelse for hvor mange studenter en institusjon teoretisk skal ha, ut fra kombinasjonen av opptaksrammer og lengde på de ulike studieløpene. Det faktiske opptaket og det reelle studenttallet påvirkes også av svingninger i søkertall frafall, tid for fullføring og andre faktorer, og vil avvike fra dimensjonert opptak (opptaksrammer) og studieplasser.

Finansiering av den ordinære utdanningsvirksomheten er i sin helhet knyttet til årlige bevilgninger fra staten. Kunnskapsdepartementets bevilgninger til institusjonenes utdanningsvirksomhet består av en basiskomponent (60% av studieplasskostnaden), og en resultatkomponent (40% av studieplasskostnaden). Resultatkomponenten er avhengig av avlagte studiepoeng, og gir derfor ikke effekt før studiepoengene er avlagt. Til sammen skal bevilgningen dekke et antall studieplasser i ulike kostnadskategorier. Større avvik fra denne rammen fører til overforbruk av ressurser til studieformål, eller ledig kapasitet grunnet for få

studenter på fagene (og dermed svak ressursutnyttelse). Studenttallet bør derfor i størst mulig grad samsvare med bevilgningene fra Kunnskapsdepartementet. Dersom en institusjon har flere studenter enn den er dimensjonert for, vil «overskuddet» av studenter kun finansieres av resultatkomponenten i finansieringsordningen.

Sammen med opptaksrammene, definerer lengden på de tilknyttede studieløpene det totale antallet dimensjonerte studieplasser for en institusjon. Dette er et viktig utgangspunkt for fordeling og omfordeling av opptaksrammer (og dermed studieplasser). KD tildeler nye studieplasser med en bestemt kombinasjon av finansieringskategori og studieløp, der en studieplasstildeling tilsvarer ett opptak for hvert år i studieløpet bevilgningen er definert for. Nye, «frie» plasser (plasser som ikke er øremerket bestemte fag og program av KD) ble i 2011 plassert i kategori D med oppbyggingstid på fire år. En fri plass tilsvarte dermed kr. 69000 i basisbevilgning for hvert nytt "kull" i studieløpet, pluss inntekter fra studiepoengproduksjon (46000 for seksti studiepoeng i et program plassert i kategori D). Etter tre år tilsvarer bevilgningen for en studieplass en økning på kr. 207000 i årlige bevilgninger til basisfinansieringen, og sammen med full uttelling for studiepoengproduksjon i kategori D gir dette en total potensiell økning i bevilgningen på kr 350.000,- ut fra beløpene for 2011. Finansieringen for nye studieplasser i 2011 skal være tilpasset årlige kostnader ved for eksempel masterutdanninger i humaniora og samfunnsfag (se DBH for dokumentasjon, http://dbh.nsd.uib.no/dokumentasjon/kategorier.action).

Dimensjonering ved UiB

Opptaksrammenes betydning for fagenes ressurssituasjon gjør at UiB har nedfelt i kvalitetshåndboka at fakultetenes opptaksrammer for neste kalenderår skal planlegges for hvert studieprogram og meldes inn gjennom utdanningsmeldinga 15 april, sammen med forslag til endringer i studietilbud.

Forslag om endringer saksbehandles av Studieadministrativ avdeling og legges frem for utdanningsutvalget, vanligvis i oktober/november. Utdanningsutvalgets vedtak ligger til grunn for vedtaksforslag til universitetsstyrets siste ordinære møte før innmeldingsfrist til Samordna opptak 1. desember.

Tidsrammen er viktig av flere grunner:

- Endringer i dimensjonering av studietilbudet har økonomiske konsekvenser. Tidsrammene sammenfaller med budsjettprosessen, slik at eventuelle nye satsinger og omprioriteringer kan spilles inn allerede ved oppstart av budsjettarbeidet i mai/juni.
- Tidsrammene gir fakultetene et halvt år fra innmelding i utdanningsmeldingen til endelig framlegg av vedtaksforslag til UU og universitetsstyret. Dette gir fakultetene mulighet for å videreutvikle planer og respondere på innspill i UUs og universitetsstyrets behandling av utdanningsmeldingen.
- Tidsrammen skal sikre at langsiktige strategiske vurderinger legges til grunn for dimensjonering av utdanningsvirksomheten, og at styrende organer kan foreta reelle vurderinger av endringsforslag opp mot kvalitetskrav og ressurssituasjon.

I situasjoner der eksterne aktører legger føringer på prosessen, kan årsplanen avvikes. Dette kan skje ved ekstraordinære studieplassendringer eller andre instrukser fra KD, etablering og avvikling av videreutdanningstilbud i samarbeid med aktører i arbeids- og samfunnsliv, eller ved utvikling av samarbeid om utdanningstilbud med andre institusjoner, vanligvis i form av fellesgrader eller felles studieprogram.

Endringer i opptaksrammer
Ved forslag om endringer i intern allokering av opptaksrammer, skal det særlig tas hensyn til kravet om at antall fullfinansierte studieplasser totalt skal være konstant, under forutsetning av at fakultetenes studieplassfinansiering er uendret.

I tilfelle studieplassendringer fra KD, må universitetsstyret og fakultetene bestemme fordeling av endringene til studieprogram. Fakultetenes årlige vurderinger av programomfang og tilbud, studentstatistikk og strategiske prioriteringer i utdanningsmeldingen, kan også føre til ønske om justering av eksisterende studieplassfordelinger. Eksisterende studieplassfordelinger justeres ved å endre opptaksrammene, men må planlegges slik at det totale ressursbehovet ikke økes. Ved endring av opptaksrammene må en ta utgangspunkt i at ressurser til undervisning og vurdering ligger fast. En forutsetning er at det tas hensyn til kapasitet til undervisning og vurdering i berørte fag. Endring i opptaksrammene må planlegges slik at den totale ressursbruken forblir konstant, enten ved at totalt antall studieplasser holdes konstant innen samme finansieringskategori, eller ved at antall studieplasser justeres i forhold til kostnadsnivået i utdanningsløpene. Med totalt antall studieplasser skal det her forstås summen av dimensjonerte plasser over alle samtidige kull i et studieløp (uavhengig av det faktiske studenttallet i studiet).

Ved fastsettelse av opptaksrammer er det viktig å ta utgangspunkt i at studieplassene skal dimensjoneres for hele studieløpet. Studieløp på over ett år medfører en økning i dimensjonerte studieplasser likt opptaksrammen * antall år i studieløpet. En opptaksramme på ti plasser i et treårig bachelorprogram vil etter tre år akkumuleres til totalt 30 dimensjonerte studieplasser fordelt på tre kull. Opprettelse av plasser til et integrert masterprogram vil fases inn over fem år, slik at en opptaksramme på 10 vil medføre 50 dimensjonerte plasser etter fem år. I praksis vil frafall trekke det reelle studenttallet ned, mens forsinkelser i studieløpene vil trekke studenttallet opp.

Eksempel: Et nyopprettet fakultet har seks studieprogram: et årsstudium, en toårig master, en treårig bachelor, en fireårig bachelor, en integrert master og et profesjonsstudium på seks år. Alle programmer er dimensjonert for opptak av 10 studenter i året. I år 1 vil fakultetet har 60 studenter. Studenttallet vil øke inntil alle studieløp er innfaset, slik at det dimensjonerte studenttallet etter seks år vil være 210.

Tabell 1 Oppfylling av studieplasser over tid

Opptaksramme: 10 studenter på alle program							
År	Års-studie	Master to år	Bachelor tre år	Bachelor fire år	Master fem år	Profesjon seks år	Totalt studenttall
1	10	10	10	10	10	10	60
2	10	20	20	20	20	20	110
3	10	20	30	30	30	30	150
4	10	20	30	40	40	40	180
5	10	20	30	40	50	50	200
6	10	20	30	40	50	60	210

Ved omfordeling mellom studieprogram med studieløp av ulik lengde, må flerårige effekter beregnes. Dersom omfordelingen skjer fra kortere til lengre studieløp, må opptaksrammen til programmet som avgir plasser reduseres over lengden til studieløpet på programmet som mottar plasser. Ettersom kullene i programmet som mottar økte opptaksrammer går videre til påfølgende studieår, vil det totale antall studieplasser i programmet øke kumulativt over lengden på studieløpet. For å holde plassene ved fakultetet konstant, må altså plasser på andre programmer reduseres tilsvarende.
Eksempel: Et fakultet har to studieprogram. Program A er et årsstudium, program B er et treårig bachelorprogram. Begge har opptaksramme på 50. Fakultetet ønsker å øke opptaksrammen på bachelorprogrammet med 10 plasser, og ta plassene fra årsstudiet. Omfordelingen betyr at totalt antall studieplasser ved bachelorstudiet øker for hvert opptak over tre år.

Tabell 2 Flytte studieplasser, fast opptaksramme

	Program A	Program B: BA, 3 år			Studieplasser	Studieplasser
År	Årsstudium	1. år	2. år	3. år	totalt, BA	totalt
0	50	50	50	50	150	200
1	40	60	50	50	160	200
2	40	60	60	50	170	210
3	40	60	60	60	180	220

Hvis en planlegger å flytte ti studieplasser fra årsstudiet, og så holde opptaket konstant, vil det innebære at totalt antall dimensjonerte studieplasser *øker* etter to og tre år, ettersom ny opptaksramme får innvirkning på hvert kull.
For å holde totalt antall studieplasser konstant, må omfordelingen av studieplasser i eksempelet måtte gå over tre år, der antall studieplasser på årsstudiet blir gradvis redusert for å veie opp for økt antall studieplasser i bachelorprogrammet:

Tabell 3 Flytte studieplasser, opptaksramme justert over studieløpet

	Program A	Program B: BA, 3 år			Studieplasser	Studieplasser
År	Årsstudium	1. år	2. år	3. år	totalt, BA	totalt
0	50	50	50	50	150	200
1	40	60	50	50	160	200
2	30	60	60	50	170	200
3	20	60	60	60	180	200

For å holde totalt antall dimensjonerte studieplasser konstant ved omfordeling av plasser mellom program med ulik lengde, må en altså planlegge for en prosess med gradvis justering av opptaksrammene. Rammene må justeres et antall år likt lengden for det største studieprogrammet.
En formel for å beregne opptaksrammer finnes i vedlegg 1.

Finansieringskategorier
I noen tilfeller ønsker en å omprioritere mellom programmer med ulik innplassering i KDs kostnadskategorier, for eksempel ved å øke opptaket til master og redusere for bachelor. Dersom en i et slikt tilfelle ikke tar hensyn til forskjellen i kostnader vil den totale

ressursbruken til utdanning øke, mens fakultetenes «basisbevilgning» normalt vil være konstant[1].

Tabell 4 KDs kostnadskategorier 2012

Kategori	Veiefaktor	Beløp
A	4,0	328 000
B	3,0	248 000
C	2,0	168 000
D	1,4	118 000

For å justere for forskjell i kostnadsnivå, må endringer i opptaksrammer veies mot forholdet mellom kostnadsnivå i programmet som mottar studieplasser, og kostnadsnivå i programmet som avgir plasser. KDs kostnadskategorier benyttes som estimat på reelle kostnader. Kostnadskategoriene endres årlig, men forholdet mellom dem er relativt konstant – en studieplass i kategori A (medisin, odontologi) er beregnet til fire ganger kostnaden til programmer i kategori F (for eksempel bachelor i SV- og HF-fag), jmf tabell 4.
Eksempel: et fakultet ønsker å øke opptaket på et masterprogram i kostnadskategori C med fem plasser. Plassene skal tas fra et bachelorprogram i kategori E. Hvert av fagene har i utgangspunktet en opptaksramme på 20 plasser.

Ut fra eksempelet foran, ville en justert ned opptaksrammen for bachelor med fem plasser i to år. Effekten vil være at den totale kostnaden går opp, uten at inntektene øker tilsvarende, ettersom bare 40% av inntektene er knyttet til studiepoengproduksjon.

For å justere for kostnadsforskjellen kan en multiplisere antall plasser flyttet opp til master, med forholdet mellom kostnadskategoriene E/C:

Antall plasser på bachelor=20-(5*2.0/1.2)=12

Tabell 5 Justering for kostnadsforskjeller

	Kostnad per plass	Opptaksramme utgangspunkt	Økning, fire plasser på master	
			Uveid	Veid
Bachelor, kategori E	102 000	20	15	12
Master, kategori C	168 000	20	25	25
Total kostnad		**2 700 000**	**2 964 000**	**2 700 000**

Konsekvenser av økning på lavere studienivå

[1]. Konsekvensen for ressurssituasjonen modereres ved at inntekter fra studiepoengproduksjon vil øke (siden disse vil være knyttet til masterprogram med bedre finansiering), men resultatbasert finansiering dekker bare 40% av kostnadene ved studieplassen.

Dersom en ønsker å justere opp opptaket på lavere nivå, vil antallet ferdige kandidater etter hvert stige i tråd med økningen i opptaksrammen. En må da vurdere om det er behov for å øke opptaket til masterprogrammene igjen.

Modererende faktorer

I drøftingen over har vi forholdt oss til rent teoretiske størrelser som «dimensjonerte studieplasser» i forhold til opptaksrammer. Utviklingen i studenttallet i ulike kull, og total ressurssituasjon, bestemmes ikke av opptak alene. Faktiske studenttall vil variere bl.a. ut fra frafall (reduksjon i studenttallet i forhold til dimensjonerte studieplasser) og forsinkelser i studieløpet (som gir en økning i studenttallet i forhold til dimensjonert). Fakultetenes opptak forholder seg ikke 100% til opptaksrammen – overbooking er normalt for å veie opp for frafall, før og etter semesterstart.

Ved å forholde seg strengt til et mål om å holde ressurssituasjonen og totalt antall studieplasser uendret, vil en kunne komme i en situasjon der institusjonens totale opptaksrammer blir redusert grunnet oppskalering av programmer med lengre studieløp. I tildelingsbrevet for 2011 gjorde Kunnskapsdepartementet det klart at det ville iverksettes sanksjoner dersom ikke økt studieplassfinansiering ble knyttet direkte til økning i opptatte studenter.

Strategiske vurderinger kan tilsi at en ønsker å øke omfanget av tilbud innenfor enkelte utdanninger, uten at det skal gå ut over andre. Dette kan være basert på etterspørsel etter kompetanse i samfunnet, endret ledelsesfokus eller andre forhold.

I det generelle tilfellet er det likevel nødvendig å planlegge ut fra opptaksrammer, dimensjonerte studieplasser og kostnadsvurderinger. Særskilte vurderinger i dimensjoneringssammenheng må være basert på grundig analyse av foreliggende data på studietilbudene, eller godt begrunnede strategiske vurderinger.

Oppfølging

SA arbeider ut fra følgende årshjul i forbindelse med dimensjonering:

- Utsending av datamateriale for utdanningsmeldinger (februar)
- Instituttenes utdanningsmeldinger (mars/april, vedtas av fakultetene)
- Fakultetenes utdanningsmeldinger (15. april)
- UiBs utdanningsmelding (mai)
- Innspill til budsjettprosess (juni)
- Tilbakemelding til fakulteter fra SA ang. dimensjonering (juni) (ny)
- Samordna opptak (juli, august)
- Budsjettinnspill (september)
- Dokumentasjon for nye studieprogram i form av ferdige studieplaner, budsjettberegninger o.a. oversendes SA (15. oktober)
- Styringsdialog, fakulteter og institutt
- Universitetsstyrets budsjetthåndtering (oktober/november)
- Dimensjonering av studietilbudet, Innmelding til Samordna opptak (styresak, desember)
- Budsjettvedtak for kommende år, og overordnede prioriteringer på lengre sikt (styresak, desember)
- Bestilling og mal for utdanningsmelding til fakultetene (januar)

Saken legges med dette fram for utvalget til orientering

BJUB/16.01.2012

Vedlegg: beregning av opptaksrammer
For et gitt år vil endringen i opptaksrammer på programmene som avgir plasser kunne beregnes med følgende formel:

Hvis
a=program som avgir plasser
b=program som mottar plasser
x=endring i opptaksramme, program b
y=lengde i studieløp, program b
k=antall år fra startpunkt 0 (0-y),

får vi at

$a_k=a_0-(kx)$

I eksempelet over får vi at for år 3 (k=3) vil opptaksrammen for program a (årsstudiet) være 50-(3*10)=20.

Ved omfordeling mellom programmer i ulike finansieringskategorier, må antallet plasser justeres slik at total studieplassfinansiering blir lik.

Ved justering av antall bachelorplasser, bør fakultetene beregne konsekvenser i forhold til senere behov for justering i opptaksrammer på masterstudier.

Vedlegg 2: Opptaksrammer

Det humanistiske fakultet – studietilbud og opptaksrammer

Samordna opptak

	2013-2014	2014-2015
Bachelorprogram	**711**	**699**
BAHF-ALLV	45	50
BAHF-ARAB	10	8
BAHF-ARK	45	40
BAHF-DIKUL	30	36
BAHF-ENG	65	65
BAHF-FILO	35	35
BAHF-FRAN	15	13
BAHF-GRE	5	5
BAHF-HIS	112	112
BAHF-ITAL	10	8
BAHF-JAP	25	25
BAHF-KIN	20	0
BAHF-KJØNN	15	15
BAHF-KUN	40	40
BAHF-KUVI	25	25
BAHF-LAT	5	5
BAHF-NORD	25	25
BAHF-RELV	30	30
BAHF-RET	20	22
BAHF-RUSS	20	18
BAHF-SPIK	35	30
BAHF-SPLA	40	40
BAHF-SPRKV	5	20
BAHF-TEAT	22	20
BAHF-TYS	12	12
Mastergrad 5 år	**72**	**72**
MAHF-INMUT	12	12
MAHF-LÆFR	28	28
MAHF-LÆNO	32	32
Årsstudium	**206**	**206**
ÅRHF-ENG	20	20
ÅRHF-FILO	15	10
ÅRHF-FRAN	5	5
ÅRHF-HIS	40	40
ÅRHF-KUN	30	25
ÅRHF-NOR	20	35
ÅRHF-NORAN	20	15

ÅRHF-RELV	30	30
ÅRHF-SPLA	20	20
ÅRHF-TYS	6	6
Opptaksramme	**989**	**977**

Program på lavere nivå med lokale opptak

	2 013-2014	2014-2015
BAHF-MUS	25	25
NORUT	80	80
PPU-MUS	10	10
Opptaksramme	**115**	**115**

Masterprogram

		2013-2014	2014-2015
Mastergrad 2 år		**221**	**221**
MAHF-ARAB		4	3
MAHF-ARK		13	13
MAHF-DASP		5	5
MAHF-DIKUL		10	10
MAHF-ENG		20	20
MAHF-FILO		10	10
MAHF-FRAN		5	5
MAHF-GRE		2	2
MAHF-HIS		40	40
MAHF-ITAL		5	5
MAHF-KUN		8	8
MAHF-KUVI		5	5
MAHF-LAT		2	2
MAHF-LING		5	5
MAHF-LITT		15	15
MAHF-MUUT		12	12
MAHF-NOFI		5	3
MAHF-NORD		10	13
MAHF-REG		10	10
MAHF-RELV		10	10
MAHF-RUSS		5	5
MAHF-SPLA		10	10
MAHF-TEAT		5	5
MAHF-TYS		5	5
Erfaringsbasert master 1,5-2 år		**34**	**34**
VID-MAUENG		17	17
VID-MAUNOR		17	17
Opptaksramme	**255**	**255**	**255**

Det juridiske fakultet

Samordna opptak

	2013-2014	2014-2015
Mastergrad 5 år		
MAJUR	389	389

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Samordna opptak

	2013-2014	2014-2015
Bachelorstudium	**595**	**595**
BAMN-BIO	85	85
BAMN-DTEK	50	50
BAMN-DVIT	20	20
BAMN-GEOF	30	30
BAMN-GEOV	95	95
BAMN-HAV	15	15
BAMN-KJEM	40	40
BAMN-MATF	45	0
BA matematikk	0	10
BA matematikk for industri og teknologi	0	15
BA statistikk	0	10
BAMN-MOL	40	40
BAMN-NANO	20	20
BAMN-PHYS	45	45
BAMN-PTEK	60	60
BATF-IMØ	20	20
BATF-MIRE	24	24
Mastergrad 5 år	**40**	**40**
MAMN-FISK	10	10
MAMN-LÆRE	30	30
Profesjonsstudium i aktuarfag	0	10
Årsstudium	**75**	**75**
ÅRMN	75	75
Opptaksramme	**704**	**704**

Masterprogram

	2013-2014	2014-2015
Mastergrad 2 år		
JMAMN-BAS	3	3
JMAMN-MCLI	3	3
MAMN-BIO	**12**	**53**
MAMN-ENERG	10	10
MAMN-FIFO	*9*	*0*
MAMN-GEOF	12	12
MAMN-GEOV	50	50
MAMN-HAV	*12*	*0*
MAMN-INF	10	10
MAMN-KJEM	25	25
MAMN-MAB	10	10
MAMN-MAR	*10*	*0*
MAMN-MAT	8	8
MAMN-MOL	22	22

MAMN-NANO	10	10
MAMN-NU	*10*	*0*
MAMN-PETR	18	18
MAMN-PHYS	23	23
MAMN-PRO	13	13
MAMN-PROG	15	15
MAMN-STAT	12	11
Mastergrad erfaringsbasert 1,5-2 år		
VID-MAUMAT	8	8
Total		
Opptaksramme	**297**	**297**

Det medisinsk-odontologiske fakultet

Samordna opptak

	2013-2014	2014-2015
Bachelorstudium	**66**	**66**
BAMD-NUHUM	34	34
BAOD-TANNP	32	32
Mastergrad 5 år	**72**	**72**
MAOD-ODONT	48	48
MATF-FARM	24	24
Profesjonsstudium, høyere grad	**160**	**160**
PRMEDISIN	160	160
Opptaksramme	**298**	**298**

Masterprogram

	2013-2014	2014-2015
Mastergrad 2 år	150	157*
MAMD-FYST	0	15
MAMD-GENV	20	10
MAMD-INTH	30	20
MAMD-MANT	25	24
MAMD-MEDBI	15	28
MAMD-NUCLI	20	15
MAMD-NUHUM	5	20
MAMD-RAB	15	5
MAMD-SYK	5	15
MAOD-ORAL	15	5
Erfaringsbasert master 1 1/2 år	**0**	**0**
MATF-HEVID	0*	80**
Opptaksramme	**105**	**105**

* Fakultetets disponering av plasser på de 2-årige masterprogrammene for opptaket 2014-2015 presenteres i denne tabellen som en forventet øvre ramme for hvert program. Differansen mellom den vedtatte opptaksrammen og sum for angitt ramme i det enkelte program vil kunne utliknes i selve opptakssammenhengen (antall møtt). For programmene MAMD-GENV og MAMD-MANT gjøres det opptak hvert annet år, dette gjør at antall studenter varierer fra år til år.. MAMD-MANT har finansiering på 24 studenter, derfor er tallet justert ned fra 30 til 24. For MAMD-MEDBI er tallet økt fra 25 til 28, fordi studieretningen Biomedical Image Sciences har vært for lavt justert.

** Modulbasert opptak, 100% eksternfinansiert, regnes ikke inn i total opptaksramme.

Det psykologiske fakultet

Samordna opptak

Nedgang på 70 plasser i årsstudiet jmf økning i opptaksramme på bachelorprogram 2012 og master 2013.

	2013-2014	2014-2015
Bachelorstudium	**200**	**200**
BAPS-AOP	60	60
BAPS-PED	40	40
BAPS-PSYK	60	60
BATF-HEFR	40	40
Årsstudium	**390**	**390**
ÅRPS	390	320
Opptaksramme	**590**	**520**

Program med lokale opptak

	2013-2014	2014-2015
PRPSYK	80	80
PRAPED	180	180
Opptaksramme	**260**	**260**

Masterprogram

	2013-2014	2014-2015
Mastergrad 2 år	**113**	**80**
MAPS-PSYK	20	20
MAPS-BARN	15	0
MAPS-GAD	18	0
MAPS-LOG06	20	20
MAPS-PED	20	0
MAPS-HEFR	20	0
MPHEPRO	0	20
MAPS-PEDIK	0	20
Opptaksramme	**99**	**99**

Programmene har opptak annethvert år, bortsett fra logopedi og psykologi som har årlige opptak. I gjennomsnitt over to år skal opptaksrammen speile styrets studieplasstildeling. Seks programmer hadde opptak i 2013, fire lyser ut plasser for opptak i 2014. IKT-basert pedagogikk (MAPS-PEDIK) er et deltidsstudium med 50% progresjon. To av programmene har store andeler kvotestudenter og selvfinansierende utenlandske studenter.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Samordna opptak

	2013-2014	2014-2015
Bachelorstudium	**761**	**761**
BASV-AORG	73	73
BASV-EUR	30	30
BASV-FILM	22	22
BASV-GEOG	50	50
BASV-IKT	20	20
BASV-INFO	50	50
BASV-JOURN	22	22
BASV-KOGNI	22	22
BASV-MEVI	58	58
BASV-NYMED	20	20
BASV-POLØK	20	20
BASV-SANT	77	77
BASV-SAPO	87	87
BASV-SOS	80	80
BASV-SØK	70	70
BASV-UTVIK	60	60
Mastergrad 5 år	**22**	**22**
PROF-SØK	22	22
Årsstudium	**177**	**177**
ÅRSV-AORG	23	23
ÅRSV-GEOG	20	20
ÅRSV-INFO	12	12
ÅRSV-MEVI	20	20
ÅRSV-SANT	20	20
ÅRSV-SAPO	20	20
ÅRSV-SOS	22	22
ÅRSV-SØK	20	20
ÅRSV-UTVIK	20	20
Opptaksramme	**960**	**960**

Masterprogram

	2013-2014	2014-2015
Mastergrad 2 år		
MASV-AORG	20	19
MASV-SAPO	30	28
MASV-SOS	15	14
MASV-SANT	20	19
MASV-PUBAD	10	10
MASV-GEOG	23	21
MASV-MEHA	10	9
MASV-SYSDY	20	19
MASV-SØK	50	46
MASV-INFO	22	19
MASV-MEVI	35	33
MASV-SADE	0	18
JMASV-SYSD*		
Opptaksramme	**255**	**255**

Opptak via partneruniversitet.

Vedlegg 3: opptaksrammer til lavere grad studieåret 2010/2011

Universitetet i Bergen
Styret for Det samfunnsvitenskapelige fakultet

	Fak.sak: 17/2010
Sak nr.: 2007/14791	Møte: 08.06.10

Opptaksrammer til lavere grad studieåret 2010/ 2011

Vi vil i det følgende orientere om fakultetets tildelte opptaksrammer på lavere grad og søkergrunnlaget for opptaket til det kommende studieåret. I saken redegjøres det for hvordan fakultetet vil prioritere antall tilbud som gis til det enkelte studiet når resultatene fra prøveopptaket er kjent.

Fakultetets opptaksrammer på lavere grad

Sak om dimensjonering av studieplasser for 2010 ble lagt frem for fakultetsstyret i møte 15.12.2009. Årshjulet for kvalitetssikringssystemet ved UiB legger opp til at justering av opptaksrammene for det enkelte studietilbud skal skje i forbindelse med den årlige utdanningsmeldingen. Fakultetet kan dermed ikke foreta vesentlige justeringer i opptaksrammene i forbindelse med sommeropptaket.

Utdanningsutvalget (UU) behandlet i møte 30. september 2009 fakultetenes søknader om endring i studieprogramporteføljen, og utvalgets innstilling ble lagt frem for Universitetsstyret (UST) 29. oktober. Det samfunnsvitenskapelige fakultet fikk tildelt en opptaksramme på 915 studieplasser på lavere grad (sak 09/13558).

Vurdering av søkergrunnlag for opptak til lavere grad studieåret 2010/2011

Tabellen under viser primærsøkertallene[1] i Samordna Opptak (SO) for det kommende studieåret. Den viser at vi har 1887 søkere med SV-fakultetet som første prioritet mot 2063 i 2009, fordelt på de ulike studieprogrammene. Dette er en reduksjon av antall søkere på 8,5% for SV-fakultetet. Det er likevel noe høyere enn i 2008, da vi hadde 1839 søkere.

Den største nedgangen har vi hatt på informasjons- og mediefag, med en nedgang på 96 søkere til bachelorprogrammet i film og tv-produksjon. I og med at det fortsatt er 11.1 primærsøkere pr studieplass på dette programmet, kan dette sees som en sunn justering som følge av et presset arbeidsmarked. Videre har vi hatt en nedgang på 26 søkere til bachelorprgrammet i informasjons- og kommunikasjonsteknologi, en nedgang på 17 søkere til bachelorprogrammet i sosialantropologi og en nedgang på 11 søkere til bacheloprprogrammet i utviklingsstudier. Nedleggelsen av bachelorprogrammet i offentlig organisering og ledelse førte til en nedgang i søkermassen på 24 søkere, og det ble frigitt 20 studieplasser som ble omfordelt på

[1] Primærsøkere er de av søkerne som har satt vårt studieprogram som første prioritet i Samordna Opptak. Den totale søkermassen er vesentlig større og fakultetet rekrutterer også søkere som har andre studier som første prioritet.

bakgrunn av antall primærsøkere, antall tilbud gitt og faktisk fremmøtte studenter til de enkelte studieprogram. De øvrige bachelorprogrammene har hatt liten endring i søkertallet.

På årsstudiene har vi hatt en nedgang på totalt 43 søkere. Dette var en naturlig nedgang i og med at vi har endret rekrutteringsmaterialet for å unngå å få studenter som kommer rett fra videregående inn på dette studiet.

Studieprogram	Plasser 2010	Plasser 2009	Søkere 2010	Søkere 2009	Søker/ studieplass 2010	Søker/ studieplass 2009
Det samfunnsvitenskapelige fakultet						
Informasjons- og kommunikasjonsteknologi	20	20	23	49	1,2	2,7
Informasjonsvitenskap, årsstudium	20	20	9	23	0,5	1,1
Informasjonsvitenskap	50	50	73	77	1,5	1,5
Kognitiv vitenskap	20	20	59	57	3,0	2,7
Film- og TV-produksjon	20	20	194	289	9,7	14,3
Journalistikk	20	20	221	235	11,1	11,7
Medievitenskap, årsstudium	20	20	45	36	2,3	2,0
Medievitenskap	59	50	80	93	1,4	1,6
Nye medier	20	20	32	40	1,6	2,0
Administrasjon og organisasjonsvitenskap	75	70	93	66	1,2	0,9
Administrasjon og organisasjonsvitenskap, årsstudium	20	20	51	53	2,6	
Geografi	50	50	49	46	1,0	0,9
Geografi, årsstudium	20	20	28	27	1,4	
Offentlig organisering og ledelse	Utgått	20		24		1,1
Politisk økonomi	20	20	33	40	1,7	2,3
Sammenliknende politikk	90	85	137	133	1,5	1,7
Sammenliknende politikk, årsstudium	24	20	50	50	2,1	
Sosialantropologi	75	75	79	96	1,1	1,3
Sosialantropologi, årsstudium	20	20	28	40	1,4	
Sosiologi	75	75	95	90	1,3	1,3
Sosiologi, årsstudium	24	20	69	66	2,9	
Utviklingsstudier, årsstudium	20	20	28	42	1,4	2,2
Utviklingsstudier	54	50	99	110	1,8	2,1
Samfunnsøkonomi, årsstudium	24	20	68	82	2,8	3,5
Samfunnsøkonomi	55	50	206	180	3,7	3,5
Samfunnsøkonomi, master	20	20	38	19	1,9	1,3
Totalt SV	**915**	**895**[2]	**1887**	**2063**	**2,1**	**2,3**

[2] I vedtak i universitetsstyret 18.06.09 fikk SV-fakultetet tildelt 20 studieplasser ekstra, noe som gjorde at i praksis hadde 915 studieplasser også i studieåret 2009/2010.

Prioritering av tilbud som sendes ut
Fakultetet kan ikke foreta vesentlige endringer i fordeling av studieplasser internt ved fakultetet i forbindelse med sommeropptaket. Det kan likevel foretas justeringer i *antall tilbud som gis* det enkelte studietilbud når resultatene fra prøveopptaket er kjent i midten av juli. Forholdet mellom antall tilbud som gis til henholdsvis års- og bachelorstudier ved det enkelte institutt kan bli justert hvis forholdstallet for søkere per studieplass er svært forskjellig for de to studietilbudene. Slike justeringer vil i så fall bli foretatt av dekanatet i samråd med den enkelte instituttledelse.

Tall fra Utdanningsavdelingen viser at ca 12% av bachelorstudentene som ble tatt opp høsten 2009 falt av etter første semester. Fakultetet vil derfor overbooke til de studieprogrammene der søkermassen tillater dette, slik praksis har vært de siste årene. Fakultetsstyret vedtok i møte 11.12.07 (sak 43/2007) at fakultetet skal vektlegge kriteriene kandidatproduksjon, studiepoengproduksjon, søkertall og minimum forsvarlig kullstørrelse ved justering av opptaksrammene for det enkelte studietilbud.

I utdanningsmeldingen for 2009 (sak 10/1526), meldte Det samfunnsvitenskapelige fakultet en interesse for å overta bachelorprogrammene i Europastudier, USA studier og Latinamerikastudier fra Humanistisk fakultet. I den anledning har fakultetet blitt bedt om å redegjøre for hvilke opptaksrammer disse programmene skal ha ved en eventuell overtagelse. Fakultetsstyret vedtok i møte 11.12.07 (sak 43/2007) at fakultetet skal vektlegge kriteriene kandidatproduksjon, studiepoengproduksjon, søkertall og minimum forsvarlig kullstørrelse ved justering av opptaksrammene for det enkelte studietilbud. Dette er momenter som må vurderes ved høstens dimensjonering dersom fakultetet skal ta over de nevnte programmene med virkning fra høsten 2011.

Plan for arbeidet med opptak til studieåret 2010/2011
Fakultetet har lagt følgende plan for opptaksarbeidet i forbindelse med Samordna opptak til lavere grad for studieåret 2010/2011, PPU, mastergradsopptak og internt overgangsopptak:

- Uke 23: Opptak til PPU ferdigstilles.
- Uke 24: Det interne overgangsopptaket for lavere grad ferdigstilles i midten av juni.
- Uke 22/23: Hospitantopptaket ferdigstilles.
- Uke: 23/24: Opptaksansvarlig ved fakultetet vil i løpet av første halvdel av juni gjennomgå mastersøknadene i samarbeid med instituttene for å vurdere søkernes opptaksgrunnlag.
- Uke 28/29: Masteropptaket gjennomføres i midten av juli. Dekanatet sender instituttene forslag om hvor grensen bør settes på rangeringslistene, instituttene setter endelig opptakstall.
- Uke 28: Samordna opptak gjennomfører prøveopptak for hovedopptaket mandag 12.07. Dekanatet setter antall tilbud per studieprogram i lys av dette.

- 15. juli: Hovedopptak i Samordna Opptak.
- 20. juli: "Tilbudsbrevet" sendes fra UiB til søkere som har fått tilbud om plass.
- 21. juli: Samordna Opptak offentliggjør opptakstallene.
- 26. juli: Svarfrist for søkerne.

Forslag til vedtak

Styret for Det samfunnsvitenskapelige fakultet tar til orientering rammene for opptaket til lavere grad for studieåret 2010/ 2011.

Knut Helland
dekan

Lise Gundersen
fakultetsdirektør

27.05.2010 /INC

UNIVERSITETET I BERGEN
Studieadministrativ avdeling

Fakultetene

Referanse
2014/868-TOVST

Dato
11.04.2014

Endringer i rutiner for opptak

Endringer i rutiner for opptak ble behandlet som tema i Utdanningsutvalget i møtet 29. januar (sak 3/14), og 12.mars (sak 12/14). Bakgrunnen for saken er at det i *Planer 2014,* er satt en målsetting om å flytte ansvaret for å treffe beslutninger knyttet til tilbudstall i opptaket, ut til fakultetene:

(...) Fakultetene vil i 2014 få en utvidet rolle i studentopptaket, ved at fakultetene selv vil stå ansvarlige for det antall tilbud som skal gis på de ulike studietilbudene gjennom hele opptaksprosessen. Det er en risiko for at fakultetene bruker økt handlingsrom i opptaket til å ta opp flere studenter enn de har fullfinansierte studieplasser til. Fakultetene må derfor selv utvikle tiltak for å sikre måloppnåelse.

I sak 12/14 blir viktige føringer for, og sentrale beslutningspunkter i, opptaksprosessen gjennomgått. Det vises til denne for nærmere informasjon.

Overordnede målsettinger for opptaket (SO)

I forbindelse med behandlingen av sakene i Utdanningsutvalget, ble det understreket at det er en målsetting at det ikke skal tas inn flere studenter enn det som er fastsatt i styret. Oversikt over opptaksrammene følger nederst i dette dokumentet. Fakultetene kan imidlertid gjøre tilpasninger lokalt.

Overføring av ansvaret for denne delen av opptaket gir fakultetene mulighet til å tilpasse opptaket lokalt, ut i fra den kjennskapen fakultetene har om forholdet mellom tilbud og opptak på de ulike programmene. Det understrekes at studiekvalitet er en klar målsetting i opptaket. Det innebærer at det ikke skal tas inn flere studenter enn hva man har finansiering for. Det blir også fremhevet at når det gjelder studier med aktivitetskrav, er det viktig at aktivitetskrav blir i overensstemmelse med det antall kandidater som departementet har satt som mål. Dette vil ha føringer for dimensjoneringen av opptaket til disse studiene. Oversikt over hvilke studier dette gjelder, og måltall for studiene, er å finne til slutt i dette brevet.

Forberedelser ved fakultetene og tidsplan

Det er viktig at beslutningene som skal gjøres av fakultetene i opptaksprosessen, er godt politisk forankret før sommerferien. Ledelsen ved fakultetene må vurdere hvem som skal ta

Studieadministrativ avdeling
Telefon 55589314
Telefaks 55589418

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Langesgate 1
Bergen

Saksbehandler
Tove Steinsland
+47 55 58 90 47

hvilke beslutninger under opptaket. Det må også diskuteres hvilke prosesser fakultetene skal ha internt under opptaket. Fordeling av beslutningsmyndighet må ta høyde for at det er svært korte frister i opptaksprosessen.

Når det gjelder praktisk gjennomføring av opptakene og klargjøring av delegeringer internt ved fakultetene i forbindelse med opptaksprosessen, vises det til separat vedlegg (1) til dette brevet. Vedlegget er en kopi av en sak til fakultetsstyret ved SV-fakultetet i 2010, og kan brukes som utgangspunkt for tilsvarende delegeringer og klargjøringer internt ved fakultetene i forbindelse med årets opptak.

Tidsplan for opptaket:
Viktige beslutninger for ledelsen for å sikre riktig dimensjonering av opptaket er:

- I forbindelse med:
  - 1. prøveopptak, dato: 8. juli
  - 2. prøveopptak, dato: 11. juli
  - Hovedopptak, dato: 15. juli
  - Etterfyllingsopptak: perioden: 5.august - 9. september.

Etterfylling finner sted i perioden 5. august - 9.september. Etterfylling er svært tidkrevende. Det anbefales derfor at fakultetene prøver å nå målene for opptaket uten å etterfylle. Det bør tas høyde for en erfaringsvis andel med frafall, men det er en klar oppfordring å ikke overbooke.

Vi viser til powerpoint-presentasjonen i vedlegg 2, for en *detaljert tidsplan* over opptaket. Det Samme vedlegget inneholder også viktig informasjon knyttet til beslutningsansvaret ved opptaket.

Studieadministrativ avdeling bidrar med analysearbeid og erfaringstall for det enkelte fakultet der dette er ønskelig.

Vennlig hilsen

Christen Soleim
avdelingsdirektør

Tove Steinsland
fung.seksjonsleder

Vedlegg

Opptaksrammer vedtatt av universitetsstyret
Universitetsstyret fattet følgende vedtak i sak 82/13 angående fordeling av studieplasser:
4. Det utlyses 3860 studieplasser i Samordna opptak, 1010 plasser i toårig masterprogram og 367 plasser i særskilte lokale opptak for studieåret 2014/2015, med følgende fordeling:

Opptaksrammer for studier utlyst i Samordna opptak 2014/2015:

Fakultet	**Opptaksramme**
Det humanistiske fakultet	989
Det juridiske fakultet	389
Det medisinsk- odontologiske fakultet	298
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	704
Det psykologiske fakultet	520
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	960
Totalt	3860

Måltallene for de enkelte utdanninger, opptaksrammer og oppnådde kandidater 2013 slik:

	Mål	**Kandidater 2013**	**Opptaksramme 2014**
Ernæring	12	12	34
Farmasi	25	16	24
Medisin	156	139	160
Odontologi	45	37	48
Psykologi	72	74	80
Tannpleie	30	18	32
Lektor 5 år	20	20	90
PPU	103	78	180